

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quæ conditiones in alienatione iuris patronatus, & sepulchorum seruandæ
sint. §. 5

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

Secunda conditio est, ut adit evidens Ecclesie utilitas in hac renouatione, sicut adit in antiqua concessione, a alias illicita erit: sic Barbosa num. 34. Riccius decif. 5. in vnaque edit. Cetera de Grassis decif. 4. de locato. Ex quo fit, si datum fuit praedium sterile in emphyteusim, ut sic ad cultum reduceretur, & finita emphyteusim iam non sterile, sed fructiferum redditum est, renouari non potest emphyteusim, nisi ex noua causa utilitatis Ecclesie superueniente. Tum quia prima cessauit. Tum quia moraliter reputatur alia res ab ea, quae data fuit primo: sic Marc. Anton. Genuef. cap. 60. num. 6. vers. primus. Praxis Episcopalis. cap. 1. num. 32. Barbosa aliis relatis 3. part. de potest. Episc. alleg. 95. num. 33. Est autem sufficiens causa renouandi emphyteusim remuneratio obsequij in ea facti; quia sic excitantur alij ad similes meliorationes faciendas, & peculium Ecclesie augetur, quod forte cessaret, si scierent emphyteuta rem sterilem accipere: tunc tempore signato conductionis sibi emphyteusim reddendam non esse: sic Galdas Pereira de nomine emphyt. quaest. 23. num. 60. & quaest. 12. num. 2. Barbosa num. 26. Tertia conditio est, ut res non sit iterum Ecclesie incorporata; quia per incorporationem omnino extinguitur prima alienatio, & res facta est Ecclesie, ac si ab ea nunquam discessisset: sic Mol. disp. 468. conclus. 8. usque in finem. Bonac. disp. 3. de contract. quaest. 8. p. 4. num. 30. Dicitur autem Ecclesie incorporata, quoties ij, ad quos administratio pertinet, decernunt eam non alienare, praesumitur autem sic decretum esse, si finita emphyteusim anno integro administrator ab illius renouatione abstinuit: sic Mol. tr. 2. de iust. disp. 468. circa fin. Ex his inferitur rem semel alienatam cum solemnitate effici perpetuo alienabilem absque solemnitate: sic pluribus comprobatur Gonzales reg. 8. cancellar. glossa 6. num. 194. Riccius in praxi rerum fori Ecclesiastici decif. 26. Barbosa alleg. 95. n. 32. Quod intelligendum est, si admittit supra dictae tres conditiones.

3 Sed inquire, quando emphyteusim Ecclesiastica censenda sit transire ad haeredes extraneos, quando in perpetuum, quando pro tempore determinato.

Plura in hoc quaestio inuoluuntur, quae latiore explicationem exposulant, illis ergo pro tenuitate nostra satisfacimus, cum de emphyteusim erit sermo. Breuiter nunc respondemus. Primo, si concessio sit facta cum expressione in perpetuum, seu ad quoslibet successores, aut haeredes, quos emphyteuta voluerit relinquere, clarum est, esse concessionem in perpetuum; quam diximus etiam in emphyteusim Ecclesiastica fieri posse: sic aliis relatis docet Mol. tr. 2. de iust. disp. 469. conclus. 1. Valquez & Couar. statim allegandi. Dubium tamen est, an talis concessio non solum ad haeredes descendentes, sed etiam ascendentes, & extraneos transeat. Et de emphyteusim priuata omnes conueniunt extendi. De Ecclesiastica sunt variae sententiae: probabilius credo ad ascendentes, & extraneos extendi, ex Authent. de alienat. & emphyteusim, si licentiam, & quia ascendentes propius similes haeredes sunt; & quia ab Ecclesia concessa est facultas alienandi res Ecclesiae in perpetuum seruata solemnitate: quod fieri non posset in emphyteusim, si ad extraneos, & ascendentes non transferretur emphyteusim: & ita docet Couar. 2. var. cap. 17. num. 5. conclus. 4. Mol. tr. 2. de iust. disp. 469. post primam conclus. Iulius Clarus lib. 4. sentent. S. emphyteusim, quaest. 8. num. 6. Secundo, respondeo, si res Ecclesiastica datur in emphyteusim pro se suisque haeredibus, tertiam generationem non transcendit, neque ad haeredes extraneos deuenit, ex text. in Authent. de non alien. S. emphyteusim, sic pluribus relatis firmat Couar. 2. var. cap. 17. num. 5. Valquez in opus. de rebus, cap. 2. §. 2. dub. 17. num. 59. Nominem autem haeredum non solum viti, sed feminae debent intelligi, ex supra. S. emphyteusim, & multis exornat Couar. cap. 18. num. 1. & Valquez loco citato. Tertio, respondeo, si data sit emphyteusim alicui pro se, suisque filiis, inter filios aequaliter est emphyteusim dividenda, neque potest patet vni assignare omnia filijs: quia filijs non competit emphyteusim ex voluntate patris, sed ex voluntate domini concedentis emphyteusim: quam voluntatem patet mutare non potest, ex in princ. de success. feud. licet ad alios relatis Couar. d. c. 18. num. 2. Mol. disp. 474. vers. quando patris. Valq. dubio illo 17. num. 68. Excipit tamen nisi aliud expressit: concedente esset determinatum: quod satis colligere, si dicitur concedo tibi, tuisque liberis, ut ipsi tanquam haeredibus deferatur: tunc enim voluntati patris praefectio relinquuntur, sicut & melioratio: sic Valquez num. 6. & Couar. supra. num. 2. conclus. 4. Quarto, respondeo, si emphyteusim data sit alicui pro se suisque filiis, & descendentibus, ad extraneos non transeat, neque ad ascendentes & competit tamen filijs, tamen haeredes non sunt, sed haereditatem renouauerunt: quia illis relinquuntur non qua ratione haeredes sunt, sed quia sunt filij, & emphyteuta descendentes. Valq. num. 61. Couar. num. 2. conclus. 5. Quinto respondeo, si alicui, cuiusque filijs, & haeredibus emphyteusim relinquatur, ad filios deuenit si haeredes sint qua dictio copulatiua, & haeredibus, denotat rationem relinquendi filijs emphyteusim, non esse tantum, quia filij sunt, sed quia haeredes esse praesupponuntur: sic Couar. 2. var. cap. 16. Valq. n. 61. Ex vi tamen huius concessionis, si emphyteusim Ecclesiastica est, quae sua natura ad extraneos non transit, non competit haeredibus

extraneis. Secus vero si ex sua natura ad haeredes extraneos transmittatur, ut est emphyteusim secularis: quia dictio illa, & haeredibus, non limitat significatum filij, ut ad solos filios haeredes debeat emphyteusim deuenire, sed potius illius significationem auget, ut faciat hunc sensum, deueniat ad filios, quia iam haeredes praesupponuntur, & deueniat etiam ad eius haeredes, &c. sic docuit Couar. & Valq. supra. Sexto, respondeo, si data fuerit emphyteusim alicui, cuiusque liberis, absque eo quod datur haeredibus, & successoribus, liberis competit, tamen patris haereditatem repudiat: quia talis emphyteusim non est haereditaria, sed ex pacto sic Couar. 2. var. cap. 18. n. 4. vers. 7. Secus dicendum est, ut ipsemet Couar. ex Bart. notat, in feudo illa forma relicto; quia feudum nunquam potest ad filios repudiare haereditatem patris deuenire, tamen haereditarium non sit, ex text. in cap. 1. An agnati, & filij. Septimo, respondeo, si nulla facta mentione filiorum, haeredum, aut successorum Titio emphyteusim concedatur, talis emphyteusim haereditaria non est; ac proinde ad filios non haeredes pertinere potest. Secus dicendum de feudo, quod nunquam ad filios non haeredes pertinere, bene tamen ad agnatos. Quod si iniquitas, quando dicitur emphyteusim, aut feudum haereditarium, quando ex pacto? Respondeo haereditarium dici, quando expresse in constitutione feudi, vel emphyteusim mentio fit haeredum, ut si dico tibi, tuisque haeredibus, &c. Non haereditarium est, quando nulla mentione facta haeredum relinquuntur, vel quando relinquuntur alicui, cuiusque liberis, & descendentibus: haec omnia late, & optime defendit Iulius Clar. lib. 4. sentent. S. emphyteusim, quaest. 16. Aluar. Valasc. de iure emphyteusim quaest. 43. & 44. Mol. tr. 2. de iust. disp. 472. per totum.

§. V.

Quae conditiones in alienatione iuris patronatus, & sepulchrorum seruandae sint.

- 1 Ius patronatus inter bona immobilia computatur.
- 2 Qua ratione alienari possit.
- 3 Ius sepulchri vendi non potest.
- 4 Ius sepulchrorum, & patronatus qua ratione ad successores deueniat.

1 **C**onstat ius patronatus inter bona immobilia, vel saltem mobilia pretiosa computandum esse; ac proinde si apud Ecclesiam existat, alienari non potest a Rectore, non seruatis supra dictis conditionibus, illis vero seruatis alienabile est: quia nullibi specialis eius alienatio interdicitur.

2 Aduerto tamen per venditionem illius directe factam nunquam alienari posse: quia ut dicimus disput. de Simonia, pretio adequari non potest; quia est quid spirituale. At consequenter bene vendi potest vendita haereditate, cui tale ius annexum est, ut latius ibi; & pluribus comprobatur Lambertin. lib. 1. de iure patronatus, 2. part. q. 3. art. 17. n. 4. Item alienari potest per donationem; quia in hac nulla rebus factis irreuerentia committitur: quae donatio si fiat Ecclesiae, vel loco pio, non indiget Episcopi consensu, indiget tamen si fiat laico: text. in cap. quod autem, & illud, de iure patron. & tradit Lambert. de iure patron. lib. 1. p. 2. q. 1. art. 2. & 3. Rochus de Curte de iure patron. verbo ipse velis, q. 7. n. 16. Mol. de primog. l. 1. c. 4. n. 13. Item potest alienari permutatione cum iure patronatus alicuius Ecclesiae, vel loci pii; & hoc absque Episcopi licentia, ex text. in c. Nemi 16. q. 7. & tradit glossa c. cum saeculum, verbo emptorem, & clem. 2. verbo libere, de iure patronat. Si autem permutatio fiat cum priuato, Episcopi consensum necessario requirit, si ius patronatus sit Ecclesiae; si vero sit ius patronatus priuatum, probabilis etiam est requiri Episcopi consensum: tradit Roch. Curte supra, q. 16. n. 30. Lambert q. 3. art. 1. 2. & 3. Mol. n. 14.

3 Quod si de iure sepulchrorum loquamur (quod vt ipse, suisque haeredes, successores, & quicumque ab eo signati, in loco ab Episcopo benedicto sepeliuntur, & nullus alius) certum est vendi non posse, quia est quid spirituale. Excipit tamen nisi vendatur tanquam accessorium alicuius praedij habentis hoc ius; si tamen praedium ita habet ius illud sibi annexum, ut nulla alia via, ius ad sepulchrum pateat, nisi per illud praedium: tunc enim venditio praedij transfertur & ius ad sepulchrum, sicuti de iure patronatus dictum est.

4 Qua vero ratione ius patronatus, & ius sepulchrae ad successores deuenire possit, non est huius loci disputare, videatur Mol. de primogen. d. cap. 24. Couar. 2. var. c. 18. n. 8.

§. VI.

An alienatio rerum Ecclesiasticarum absque iusta causa, vel sine debita solemnitate valida sit tam in foro externo, quam conscientiae.

- 1 Absque causa legitima alienatio facta nulla est, nam et si aliqui contrarium sentiant.

2 Quid